

Hooldusõppe õpilastele multisensoorse õppevahendi loomine

Hooldusõppel õpivad raske ja sügava intellekti- ja/või liitpuudega lapsed individuaalse õppekava alusel

Probleem

- Hooldusõppe õpilastele ei valmistata nende vajadusi arvestavaid õppevahendeid ning õpetajad peavad looma neid ise.
- Kasutusel olevad õppevahendid ei toeta sageli hooldusõppe õpilase vajadusi.
- Erinevates haridus- ja hooldusasutustes on kasutusel väga erinevad vahendid nädalapäevi ja aastaaegu määratlevate mõistete õppimiseks.
- Ühtse süsteemi puudumine hooldusõppe valdkonnas raskendab õpilasel õpitu mõistmist.

Projekti eesmärk

Luaa õppetööd toetava multisensoorse õppevahendi mudel arendamiseks raske ning sügava intellekti- ja/või liitpuudega lastel (täiskasvanutel) erinevate meelte kaudu saadud aistingute, tajude ja kogemuste abil ümbritsevast ja iseendast aru saamist, kinnistada ühised multisensoorsed sümbolid nädalapäevade, aastaegade ja ilma kohta.

Sihtgrupp

- Raske ja sügava intellekti ja/või liitpuudega õpilased hooldus- ja toimetuleku õppekaval.
- Vahend sobib ka laiemale sihtgrupile (nt lasteaija noorema rühma lapsed ja raske ning sügava intellekti- ja/või liitpuudega täiskasvanutele).

Teaduslik aspekt

- Iga õppija individuaalseid võimed vajavad tunnustamist, mis eeldab õppemethodikates nendega arvestamist (Open Society Institute, 2005).
- Hooldusõppe ja kasvatus rühmuasetus on õpilase aistingute ja tajude arendamine läbi keha puuetundlikkuse (Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava, 2010, lisa 3).
- Vajalik on anda stiimuleid läbi erinevate meelte, kuna hooldusõppe õpilasel on tema füüsilistest ja kognitiivsetest võimetest tulenevalt väga piiratud võimalused ümbritseva tundmaõppimiseks - taktiilselt, visuaalselt ja auditiivselt. Teadusuuringud on kinnitanud, et sügava puudega isikuid tuleks käsitleda vaegnägijatena kui ei ole tõestatud vastupidist. Samuti võib neist kuni 30 % esineda kuulmislangust ning üle 20% kombineeritud sensorset kahjustust (Van den Broek, Janssen, Van Ramshorst, & Deen, 2006; Van Splunder, Stijlma, Bernsen, & Evenhuis, 2006; Evenhuis et al., 2001).
- Õppevahendi loomisel on lähtutud Eestis uudest multisensoorsete lugude jutustamise (Brug, 2015) metoodikast.

Tulemused

- Loodi erinevaid meeli stimuleeriva õppevahendi mudel hooldusõppe õpilastele, koostöös selle ala tegevpraktikutega.
- Muudeti õppimine mängulisemaks ja rakendati selles enam erinevaid meeli.
- Õppevahendit kasutas esmasel testperioodil kolm õpetajat/ juhendajat kokku nelja hooldusõppe õpilasega ja see on algus ...

Projekti raames sündis

- Õppevahendi prototüüp, mille loomisel tehti koostööd hooldusõpet pakkuva kooliga (Tallinna Tondi Põhikooli hooldusõppe osakond)
- Metoodiline juhend vahendi valmistamiseks ning praktikas kasutamiseks, mis edasi arendades võiks jõuda tootmisse.
- Õppevahendi katsetamine Tallinna Tondi Põhikooli hooldusõppe osakonnas.
- Kasuatajakogemuse nõutamine (õpetajad ja õpilased).

Kokkuvõte ja edasised tegevused

- Ühendades Eesti hooldusõppe ligi paarikümneaastase praktika ning multisensoorsete lugude kasutamise teadusuuringud, loime prototüübi, millest võiks kujuneda standardiseeritud õppevahend Eestis hooldusõpet pakkuvatele koolidele ja asutustele (haiglad, taastusraviasutused jne), kes tegelevad raske ning sügava intellekti- ja/või liitpuudega lastega (täiskasvanutega).
- HEV õppevahendi loomise ja kasutamise koolitused meeledaitavad@gmail.com

Projektis osalesid: Veronika Vahi, Merit Roosna, Terje Isok, Gerli Mikk

Juhendajad: Tiia Artla ja Jana Kadastik

ÜHTNE ÕPPESÜSTEEM HOOLDUSÖPPE ÕPILASTELE

Õpib seostama nädalapäevi

ilmastikunähtusi

Piltkommunikatsioonisümbolite sümbolite (PCS)

aastaaegu

Täpsemalt meie projektist saab lugeda siit

MEELED AITAVAD ÕPPIDA!

ELU

Taktilised ja multisensoorsed tegevust pakkuvad lisad

Kuulmist stimuleerivad helid

Lihtsustatud viiped

Juhendaja: Tiia Artla, Jana Kadastik
Koostajad: Terje Isok, Gerli Mikk, Merit Roosna, Veronika Vahi
Kontakt: meeledaitavad@gmail.com

ÜHTNE ÕPPESÜSTEEM HOOLDUSÖPPE ÕPILASTELE

Õpib seostama nädalapäevi

ilmastikunähtusi

soe

aastaaegu

Täpsemalt meie projektist saab lugeda siit

MEELED AITAVAD ÕPPIDA!

ELU

Taktilised ja multisensoorsed tegevust pakkuvad lisad

Kuulmist stimuleerivad helid

Kordab õpetaja liigutusi